

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY WE WRZEŚNI**

Oddział Nadzoru Stanowisko Pracy ds. Higieny Komunalnej
tel. 614360732
sekretariat.psse.wrzesnia@sanepid.gov.pl
higiena.komunalna.psse.wrzesnia@sanepid.gov.pl
www.gov.pl/web/psse-wrzesnia
/7891513809/SkrytkaESP

ul. Słowackiego 2
62-300 Września
NIP 7891513809
REGON 639615830
BDO: 000538262

ON-HK.903.60.2023

Września, dnia 31.03.2023 r.

**OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY
PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI
DLA GMINY PYZDRY
za rok 2022**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 338), § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294), art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (Dz. U. z 2023 r. poz. 537), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni na podstawie sprawozdań z własnych badań jakości wody oraz sprawozdań z wyników badań przekazywanych przez przedsiębiorstwa wodociągowe dokonuje oceny obszarowej jakości wody dla gminy Pyzdry.

1. Producenci wody.

Producentem wody na terenie gminy Pyzdry jest Zakład Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pyzdrach ul. Magistracka 1. Na terenie gminy Pyzdry znajdują się 4 wodociągi publiczne, zaopatrujące stałych mieszkańców w wodę przeznaczoną do spożycia, zlokalizowane w miejscowościach: Pyzdry, Pietrzyków, Lisewo, Wrąbczynek.

W 2022 r. nadzorowane wodociągi zaopatrywały **6536** stałych mieszkańców. W minionym roku wielkość produkcji wody wynosiła **1272,1 m³/d**.

2. Wielkość produkcji, liczba ludności zaopatrywanej w wodę, jakość wody, przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów, prowadzone postępowania administracyjne w zakresie jakości wody.

Tabela 1. Informacje dotyczące produkcji wody, liczby ludności zaopatrywanej w wodę oraz jakości wody dostarczanej przez wodociągi publiczne na terenie gminy Pyzdry.

Nazwa wodociągu	Produkcja wody (m ³ /d)	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Ocena jakości wody – <u>za rok 2022</u>	Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów	Prowadzone postępowania administracyjne
Wodociąg publiczny Pyzdry	313,7	2,637	przydatna do spożycia przez ludzi	-	wydano 2 decyzje stwierdzające przydatność wody

Wodociąg publiczny Pietrzyków	536,6	1,464	warunkowo przydatna do spożycia przez ludzi	mangan (przekroczenia wahały się w granicach od 51 µg/l do 112 µg/l)	dla wodociągu obowiązywała decyzja o warunkowej przydatności wody do spożycia wydana w 2021 r.
Wodociąg publiczny Lisewo	269,5	1,479	przydatna do spożycia przez ludzi	-	wydano 2 decyzje stwierdzające przydatność wody
Wodociąg publiczny Wrąbczynek	152,3	0,956	warunkowo przydatna do spożycia przez ludzi	mangan (przekroczenia wahały się w granicach od 57 µg/l do 345 µg/l) żelazo (przekroczenia wahały się w granicach od 204 µg/l do 408 µg/l)	wydano 2 decyzje stwierdzające warunkową przydatność wody

W ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wykonywane były badania wody w ramach monitoringu parametrów grupy **A** i monitoringu parametrów grupy **B** w zakresie i z częstotliwością określoną w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Monitoring grupy **A** obejmuje zakres podstawowy parametrów fizycznych, organoleptycznych, chemicznych i mikrobiologicznych. Monitoring grupy **B** stanowi rozszerzenie monitoringu kontrolnego i dostarcza niezbędnych informacji do oceny jakościowej produkowanej wody i obejmuje swoim zakresem m.in. metale ciężkie, pestycydy, uboczne produkty dezynfekcji wody.

Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w ramach kontroli urzędowej prowadzone były w akredytowanym laboratorium tj. w Oddziale Laboratoryjnym Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Koninie oraz w Laboratorium Badania Wody i Gleby Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu.

W 2022 r. w ramach kontroli urzędowej prowadzonej przez inspekcję sanitarną w wodociągach zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę w zakresie monitoringu grupy **A** pobrano **20** prób wody do badań, w zakresie monitoringu grupy **B** pobrano **4** próby, w zakresie nadzoru sanitarnego **18** prób.

W ramach kontroli wewnętrznej administrator wodociągów pobrał **16** prób do badań w zakresie monitoringu gr. A, **4** próby do badań w zakresie monitoringu gr. B i **45** prób w zakresie nadzoru sanitarnego.

3. Szacowanie ryzyka zdrowotnego konsumentów.

W ciągu roku 2022 wodę spełniającą wymogi sanitarne, określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie gminy Pызdry dostarczały 2 wodociągi publiczne. W roku 2022 r. 2

wodociągi zlokalizowane w miejscowościach: Pietrzyków i Wrąbczynek borykały się z ponadnormatywną wartością związków **manganu i/lub żelaza** w wodzie.

Stężenie **manganu** w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi podlega kontroli przy ustaleniu wartości parametrycznej 50 µg/l. Wartość tę przyjęto z uwagi na niekorzystny wpływ wyższych stężeń na ocenę organoleptyczną wody i jej akceptowalność przez konsumentów oraz zagrożenie tworzeniem się osadów w sieci wodociągowej. Obecność manganu w wodzie, zwłaszcza w ilościach stwierdzonych w badanych próbkach nie ma istotnego znaczenia pod względem bezpieczeństwa zdrowotnego, może natomiast przyczyniać się do niepożądanego smaku i zapachu (stęchłego) wody, a ponadto powodować wzrost barwy wody i uchwytnie przebarwienie instalacji sanitarnych, ceramiki sanitarnej, pranej odzieży i powierzchni mających kontakt z wodą.

Żelazo - stężenie żelaza w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi podlega kontroli przy ustaleniu wartości parametrycznej 200 µg/l. Podwyższona zawartość żelaza w sieci wodociągowej może spowodować rozwój nitkowatych bakterii żelazistych, które oprócz zwiększenia barwy i mętności nadają wodzie przykry smak i zapach, powodują stopniowe trwanie sprawności sieci wodociągowej z powodu zatykania się jej masami żywych i obumierających bakterii. Posmak wody metaliczno-stęchło-mulisty zaczyna się pojawiać przy wartościach żelaza powyżej 300 µg/l. Ponadto podwyższona zawartość żelaza powoduje powstawanie plam na urządzeniach sanitarnych, na pranej bieliźnie, w czasie gotowania może zmieniać swe cechy fizyczne oraz wpływać na smak potraw.

W związku ze stwierdzoną ponadnormatywną zawartością manganu i żelaza na stronie internetowej PSSE we Wrześni umieszczono komunikaty informujące mieszkańców miejscowości zaopatrywanych w wodę z ww. wodociągów, że stwierdzone przekroczenia nie mają negatywnego wpływu na bezpieczeństwo zdrowotne konsumentów.

Wodociąg publiczny **Pietrzyków**: Po analizie sprawozdań z badań przeprowadzonych w ramach kontroli urzędowej oraz wewnętrznej kontroli jakości w okresie od sierpnia do października 2021 r., z uwagi na ponadnormatywne zawartości manganu, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni w dniu 04.11.2021 r. wydał decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia z terminem obowiązywania do dnia 31.03.2023 r.

Wodociąg publiczny **Wrąbczynek**: Po analizie sprawozdań z badań przeprowadzonych w ramach kontroli urzędowej oraz wewnętrznej kontroli jakości w okresie od kwietnia do czerwca 2022 r., z uwagi na ponadnormatywne zawartości manganu, w dniu 23.06.2022 r. została wydana decyzja o warunkowej przydatności wody do spożycia. Natomiast analiza chemiczna wody przeprowadzona w miesiącach lipiec-wrzesień 2022 r. wykazała ponadnormatywne stężenia żelaza, w związku z czym decyzją stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia z uwagi na ponadnormatywne wartości tego parametru z terminem realizacji do dnia 30.06.2023 r. Właściciel wodociągu poinformował o planowanej modernizacji technologii Stacji Uzdatniania Wody we Wrąbczynku oraz przedstawił koncepcję modernizacji.

4. Reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody.

W 2022 roku do tutejszego organu nie zgłoszono informacji o reakcjach niepożądanych związanych ze spożyciem wody na nadzorowanym obszarze w gminie Pyzdry.

5. Sposób uzdatniania wody i dezynfekcja

W wodociągach publicznych woda ujmowana jest ze studni głębinowych. Proces uzdatniania wody obejmuje ciśnieniowe napowietrzanie, filtrację żwirową oraz dezynfekcję ciągłą przy użyciu podchlorynu sodu.

6. Działania naprawcze, modernizacje

W 2022 r. przeprowadzono:

- wymianę złożeń filtracyjnych na Stacji Uzdatniania Wody w Pyzdrach
- montaż mieszacza wodno-powietrznego na Stacji Uzdatniania Wody w Pietrzykowie

W minionym roku nie odnotowano znaczących awarii urządzeń wodociągowych, mogących mieć istotny wpływ na okresowe braki w dostarczeniu wody.

Otrzymują:

1. Gmina Pyzdry ul. Taczanowskiego 1, 62-310 Pyzdry, /GiMPyzdry/SkrytkaESP
2. Starostwo Powiatowe ul. Chopina 10, 62-300 Września, /pwrzesinski/SkrytkaESP
3. a/a
H.K.